

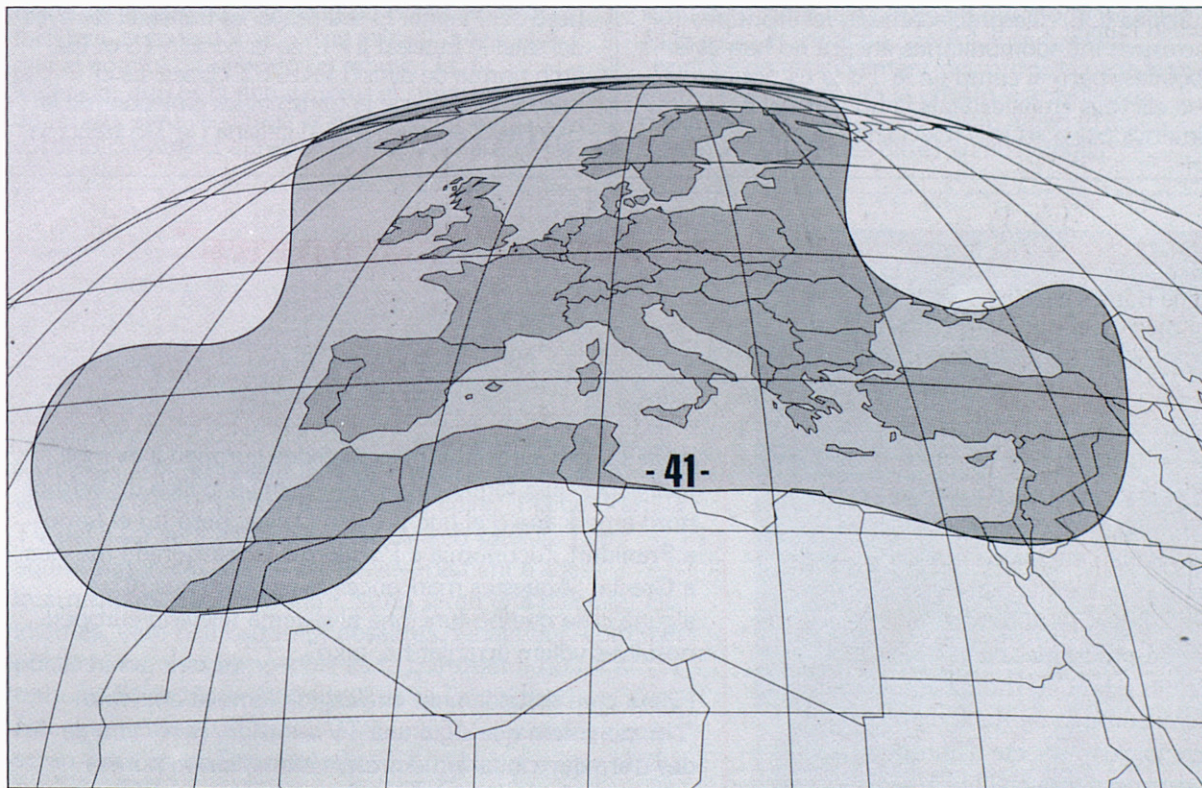
Euronews, una televisió sense presentadors

Neix un canal europeu que emet informació en cinc llengües divuit hores al dia

—Daniel Capella—

L'u de gener ha nascut una nova cadena de televisió per satèl·lit a Europa. No ofereix concursos ni telenovel·les. Emet divuit hores al dia només notícies i informació, en cinc llengües: anglès, francès, castellà, alemany i italià. És Euronews, la cadena creada per les televisions públiques europees per plantar cara a l'insòlit èxit de la CNN nord-americana.

Però Euronews no és nova només per la seva programació o pel seu caràcter plurilingüe; és també una cadena de nous tipus: sense càmeres, sense presentadors i sense estudis; una televisió que treballa només a partir de materials ja elaborats per les cadenes públiques de TV pertanyents a la Unió Europea de Radiodifusió (UER) que l'han creada.

— Es pot veure a tota la ribera mediterrània i a Europa fins més enllà dels Urals —

Sis dels periodistes espanyols que treballen a Euronews, a Lió. D'esquerra a dreta: Isabel González, Beatriz Beiras, Alberto Goitre, Luis Rivas (cap d'edició), Pedro González (cap de redacció) i Belén Valcàrcel. Hi falta la catalana Anna Bosch.

Euronews ha nascut, amb salutacions dels grans líders europeus, l'1 de gener del 1993 no pas per casualitat: era la data prevista a l'Acta Única Europea per fer realitat el mercat únic europeu, amb la lliure circulació de persones, mercaderies i capitals als dotze països de la Comunitat Europea (CE). Desgraciadament, les fronteres terrestres intracomunitàries encara no han estat abolides, però al camp de la TV ja es pot ben dir que els vells límits estatals ja no existeixen; almenys per a aquells televidents que disposen

d'una antena parabòlica, d'entre 0,80 i 1,60 metres, segons el lloc. Euronews pot arribar a una audiència potencial estimada de 25 milions de telespectadors, a tota la CE, bona part d'Europa central i Rússia (fins més enllà dels Urals), i tota la conca de la Mediterrània, Egipte, Turquia i la part nord del Magrib. El seu senyal es transmet a través del satèl·lit Eutelsat II F1, en la posició 13 o. Est, amb norma de difusió PAL/625 línies. És el mateix satèl·lit que ja transmet les emissions de la Sky News anglesa, la RAI italiana i la T-5 francesa.

Entrevista amb Massimo Ficera, president d'“Euronews” “Una TV europea per als europeus”

"Una de les raons per les quals posem en marxa Euronews és perquè a mi i a altres europeus no ens agraden els programes de tipus americà on tres senyors asseguts en una taula riuen, fins i tot quan expliquen que en algun lloc han mort 200 persones, o que en un altre un terratrèmol ha assolat una ciutat". Qui parla així és Massimo Ficera, un periodista italià ex-cap de programes de la RAI-2 i ex-director de nous projectes a la RAI, l'home escollit per les TV públiques de la Unió Europea de Radiodifusió (UER) per posar en marxa l'ambiciós projecte d'Euronews, la TV europea de notícies transmesa via satèl·lit. "Volem fer una televisió per als europeus, igual que la CNN fa una televisió amb el punt de vista dels nord-americans. És curiós", explica Ficera, "si veus la CNN a Europa, te n'adones que està feta tal com veu un nord-americà que està de viatge per Europa el que passa al món. No explica què succeeix a Europa, sinó el que vol veure un nord-americà a l'habitació del seu hotel". "En aquest sentit", afirma el president d'Euronews, "sí que farem la competència a la CNN". El president de la nova cadena explica que en el panorama

de la TV per satèl·lit a un espectador europeu li és molt fàcil saber quin temps fa a Ohio, com va la lliga de beisbol nord-americana o el que passa a Dallas, però no el temps a Frankfurt, l'economia a Portugal o la temporada turística a Grècia. "Aquestes mancances assenyalen que hi ha alguna cosa que no funciona al sistema televisiu europeu: nosaltres volem arranjar-ho, això".

Ficera creu rotundament en l'èxit de la nova emissora. "No, no volem que sigui una TV avorrida, però hem de dir des d'ara que no farem entreteniments, farem només informació, i aquesta és seriosa; encara que també informarem, evidentment, sobre qüestions agradables, com el cinema, la música o la gastronomia. Volem fer una TV seriosa, però no avorrida". Ficera alaba la contribució espanyola a Euronews, "sobretot perquè després que no fa acceptada València com a seu, l'ajut de TVE ha continuat sent fort i sostingut".

"Estic convençut que la TV, tal com la coneixem avui, generalista, de difusió nacional i transmesa per antenes

La programació d'Euronews, de les sis del matí a la mitjanit, intenta respondre al lema escollit per la nova cadena, "la veu d'Europa en imatges i sons". La producció pròpia, en informatius, es fa en dos formats: de 6 a 8 del matí i de 10 a 12 de la nit, informatius de quinze minuts de durada, amb revista de la premsa europea, informacions econòmiques i informació del temps; i de 12 a 2 del migdia i de 6 de la tarda a 10 del vespre, *flashos* informatius de cinc minuts, informació del temps, euroserveis i reportatges. De 8 a 12 del migdia i de 2 a 6 de la tarda s'emeten els informatius estatals de les televisions que han creat Euronews. Si bé totes les que componen la UER hi aportaran imatges (incloses la britànica BBC i les alemanyes ARD i ZDF), són només onze les cadenes que han apostat més fermament per finançar el projecte: TVE d'Espanya, A2 i FR3 de França, RAI d'Itàlia, RTP de Portugal, RTBF de Bèlgica, ERT de Grècia, YLE de Finlàndia, TMC de Montecarlo i ERTU d'Egipte.

A cada Estat el senyal es rebrà en l'idioma corresponent. A Espanya es rebrà en castellà. "No podíem emetre en un sol idioma; fos el que fos, crearia susceptibilitats; per això hem triat aquesta opció d'emetre en cinc idiomes. És la solució més complexa i més costosa, però també és l'única possible", ha dit a Capçalera Pedro González, redactor en cap d'Euronews.

Una TV sense càmeres ni estudis

La seu d'Euronews va ser fixada a la ciutat francesa de Lió, després que la candidatura de Barcelona no fou ni seleccionada entre les finalistes (sembla que perquè no oferia clarament facilitats, com la donació d'un edifici), i després que el comitè de selecció va rebutjar la de València, que és la que va tenir el suport oficial de RTVE. Avui la seu de la primera TV amb vocació clarament europea es troba als afores de

Lió, la segona ciutat francesa, en una "tecnopol", o ciutat tecnològica, molt a prop de la universitat. Es tracta d'un edifici auster i no gaire gran, que ha hagut de se completament remodelat –en un temps rècord– per poder servir les necessitats tecnològiques d'una nova televisió realment mot diferent de les que coneixem fins ara. En efecte, qui entra a la seu d'Euronews no hi troba ni platós ni cap càmera. A la redacció conviuen uns quaranta periodistes que han de fer servir l'anglès i el francès com a mitjà de comunicació, en una autèntica "torre de Babel" en la qual hi ha periodistes francesos, italians i espanyols, a més d'alguns altres arribats d'altres països europeus. Amb el propòsit de minimitzar els costos, s'ha suprimit la figura del tècnic de muntatge. Els periodistes han seguit cursos accelerats per aprendre ells mateixos a editar els seus vídeos, i tenir així una funció polivalent. El cor de la seu d'Euronews és el seu control central. Allà es reben i s'enregistren contínuament en format BETACAM SP setze senyals de TV (12 a través de satèl·lit i 4 de terrestres), provinents tant de les TV estatals europees com dels seveis mundials d'intercanvis de notícies. Aquest material suposa una ingent quantitat de matèria primera per confeccionar notícies i reportatges. Per fer-ho possible, hi ha vuit unitats de muntatge, nou unitats de mescles, cinc ordinadors de gràfics i una unitat de copiat, que permet l'arxiu, muntatge, comentari i ensamblatge electrònic de tots els senyals. Però a Euronews no hi ha ni estudis, ni càmeres ni presentadors. És una TV sense rostres, on les notícies tenen el suport del grafisme (rètols, subtítols) i la postproducció. Més complicat, perquè tot es difon en cinc llengües simultàniament. L'instrument que ho fa possible és la sala principal de control automatitzat –construïda especialment per primera vegada al món–, que possibilita la difusió sincronitzada d'una cassette vídeo amb el seu àudio (d'una a quatre llengües) i els altres àudios afegits

terrestres està destinada a desaparèixer", afirma amb vehemència aquest veterà periodista italià. "Pel contrari, la TV del futur serà distribuïda per cable o satèl·lit. I en aquest segon cas, ha de ser necessàriament d'abast internacional. I a partir d'ara, ja no seran una dificultat els idiomes, com demostrarem nosaltres. Finalment, com més públic hi ha, més impossible es fa transmetre-ho tot a tothom. S'han d'escollir fragments de l'audiència".

Ficera conclou que Euronews és una TV que avança com seran totes en un futur pròxim: "És multilingüe, per satèl·lit i només d'informació". El perfil de l'espectador de la nova cadena serà segons ell, una persona de classe mitjana mitjana-alta (un 20% de l'audiència total), "que vol tenir, a més d'una informació nacional, una de caire europea: tenim una vocació de TV complementària, no competitiva amb les nacionals, sinó que aportarà punts de vista addicionals". I cita els homes de negocis, líders polítics i econòmics, els joves plurilingües... com a persones que necessiten conèixer no només el que passa a la seva ciutat o país, sinó també l'actualitat a tot Europa. ●

alternatius. Un potent sistema informàtic, conegut com a "Master Control System", vigila la difusió que es fa de manera absolutament automatitzada.

Una audiència fragmentada

La nova cadena fa un seguiment detallat de l'actualitat, prestant especial atenció al que succeeix a Europa i a la vida de les institucions europees. Amb un punt de vista peculiar: el reconeixement del fet que Europa, al contrari dels EUA, per exemple, no és una realitat uniforme, sinó plural i diferenciada. Euronews subratlla els punts de convergència europeus, però també les diferències polítiques, econòmiques, socials i culturals. La cadena només tindrà un equip de reporters, una petita unitat destinada a seguir els líders i les institucions europees. Un estudi de màrqueting afirma que l'audiència de la cadena serà selectiva, formada principalment per dirigents i persones d'ingressos elevats, i per professionals i membres de la classe mitjana interessades en la informació i les activitats internacionals. Els dirigents de la cadena creuen que serà una TV complementària, no competidora de les TV estatals tradicionals, i amb una suma d'audiències fragmentades i intermitents.

"Destacarem tot allò que contribueixi al procés de construcció europea, però serem rigorosament neutres quan hi hagi conflictes entre estats membres de la CE, no prendrem partit, intentarem donar les diverses versions d'un conflicte", assegura Pedro González, un dels redactors en cap de la cadena. Aquest periodista diu que les notícies hi seran presentades segons la seva rellevància dins el conjunt europeu, cosa que farà que sovint el tema de portada d'un informatiu d'Euronews no sigui el mateix que el d'una cadena estatal anglesa, francesa o espanyola.

A la programació, destaquen els reportatges sobre la natura i sobre les riqueses europees, des dels parcs o els museus fins a les seves festes, ciutats o tradicions. Entre els espais més específics, hi figuren un informatiu econòmic i un espai d'euroserveis, on s'informa de qüestions pràctiques, des de com aconseguir una beca d'intercanvi universitari "Erasmus" fins a la data d'entrada en vigor d'una directiva europea sobre

l'agricultura o la indústria, per exemple. La revista de premsa europea inclou 48 diaris, suma dels escollits a cada Estat, que en el cas espanyol han estat *El País*, *La Vanguardia*, *ABC* i *Diario 16*. També s'emet una agenda europea, on s'informa d'actes, festes i activitats a les principals ciutats.

El pressupost inicial de la nova cadena europea és de 55 milions d'ecus, és a dir, uns 7.700 milions de pessetes. Més de la meitat ha estat aportat per les TV públiques sòcies del projecte, el 25% s'espera recaptar per ingressos comercials del projecte, (publicitat i patrocinis) i un 20% de subvencions de fons públics. Aquestes provenen de la CE, del programa comunitari àudio-visual "Eureka", i dels diversos ajuts rebuts de municipis, la regió i el Govern francès per a la instal·lació de la seu a Lió. Diverses grans empreses europees, sobretot de telecomunicacions i d'àudio-visuals, estan ajudant a fer realitat el projecte.

Ser periodista a Euronews

La cadena ha començat a emetre amb una austera plantilla de 155 persones. Al consell d'administració hi ha representants de cadascuna de les TV fundadores. El director de RNE i gerent de relacions internacionals de RTVE, Diego Carcedo, és el representant espanyol. Com a director general adjunt hi ha Javier Aracil, membre del consell de direcció. Per cada un dels cinc idiomes d'emissió d'Euronews ha estat escollit un redactor en cap, un cap d'edició i sis periodistes. El cap de redacció espanyol és Pedro González, un home amb 25 anys d'experiència, amb una llarga trajectòria a TVE, on va dirigir "Telediaris", i que darrerament havia estat cap d'Opinió a *Diario 16*. "No renuncio a la meua condició d'espanyol", ha dit González a *Capçalera*, "però per treballar en aquesta TV cal sobretot tenir una clara vocació europea". González destaca també l'interès de presentar les grans regions que componen Europa, des de Catalunya fins a Bavària o Còrsega. Per sota d'ell, i després d'un procés de selecció on es van rebre en total 11.500 peticions, han estat seleccionats un cap d'edició, Luis Rivas (ex-corresponsal de TVE a Moscou i ex-cap d'Internacional de *Tiempo*) i sis joves periodistes. Tots ells, igual que el total de periodistes contractats, han hagut d'acreditar el coneixement de dos idiomes europeus a més del matern.

Els periodistes espanyols, seleccionats entre 1.200 candidatures, han estat: la catalana Anna Bosch, Belén Valcárcel, Alberto Goitre i Cristina Martínez (provinents de TVE) i Beatriz Veiras i Isabel González (que treballaven a la TV de Galícia). A cada torn hi ha almenys un redactor de cada idioma (hi ha periodistes francesos, anglesos, alemanys italians i espanyols). Per a ells, posar en marxa Euronews no és cap privilegi: han de treballar de nou a deu hores diàries, en torns de deu dies seguits (amb quatre de descans posteriors), i rotatius en horari, de

Redactors polivalents:
Isabel González durant
l'edició d'un vídeo.

— **Tots els països que formen la Unió Europea de Radiodifusió aportaran imatges a la seu central de Lió** —

manera que inclouen horaris nocturns. La negociació salarial s'ha fet persona a persona.

El futur de la cadena

Les expectatives d'Euronews no són fàcils de dibuixar. Des d'ara ha de lluitar no només amb la veterania i el prestigi de la CNN nord-americana, sinó també amb la mateixa competència europea. El dia 30 de novembre de 1992 va començar les seves emissions de 24 hores diàries de notícies el canal privat alemany N-TV, a través del satèl·lit Kopernikus. El canal, amb un pressupost d'uns 4.000 milions de pessetes i cent periodistes en plantilla, està finançat per empreses nord-americanes, britàniques i franceses, entre les quals destaca la Time-Warner. També les poderoses TV públiques alemanyes ARD i ZDF estudien, malgrat la seva participació passiva a Euronews, crear una emissora pròpia de notícies via satèl·lit, ja sigui soles o en col·laboració amb la CNN (projecte "Vox", amb participació del potent grup editorial Bertelsmann). La CNN ha començat a fer emissions subtítulades, com la que fa en castellà

per a Espanya des de l'octubre passat. De la seva banda, la "gran absent" a Euronews, la prestigiosa BBC britànica, després de l'èxit a l'Àsia del seu servei mundial de TV ("World TV Service"), planeja obrir ara el seu programa per a Europa.

Tots ells han de tenir present també que l'actual recessió econòmica pot retardar el ritme de creixement d'instal·lació d'antenes parabòliques i cablejat al vell continent. Al Regne Unit, tres milions de llars disposen ja d'accés a aquestes TV. A Espanya, on només hi ha unes 100.000 parabòliques, un sistema individual de recepció de TV per satèl·lit costa unes cent mil pessetes, i un de col·lectiu, amb possibilitats de cinc canals, mig milió de pessetes.

Quina audiència arribarà a tenir Euronews? ¿Arribarà a consolidar-se com una emissora de notícies de prestigi que doni la batalla a la fins ara omnipotent CNN? Per tenir la resposta, caldrà esperar com a mínim un any. Els d'Euronews són optimistes i diuen que ja estan preparats per ampliar el 1994 els idiomes de difusió, i incloure'n dos més, segurament l'àrab i el rus. Veurem si el temps els dona la raó. ●

La redactora Anna Bosch, procedent dels estudis de Sant Cugat, és l'única catalana de l'equip. A sota, una reunió de redactors de diversos països en una sala d'Euronews.

— El País, Diario 16, ABC i La Vanguardia han estat els diaris espanyols escollits per a la revista de premsa —